

TARNÓW.PL

MIESIĘCZNIK MIEJSKI

WRZESIEŃ 2010

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY NR 9 (18)

ZKS Unia Tarnów uratowany

str. 4

Rok inwestycji

str. 5

W edukacji na „5”

str. 9

Moda na Tarnów

str. 13

Marian Wardzała

„Między wierszami”

W sierpniu na półki tarnowskich księgarń trafiła biografia Mariana Wardzały. Książka zatytułowana „Marian Wardzała – między wierszami” zawiera zapisy rozmów jakie autorzy – Agnieszka Ratowska i Łukasz Mordarski, przeprowadzili z legendą tarnowskiego sportu żużlowego.

Marian Wardzała związany jest z Unią Tarnów i tarnowskim żużlem od 44 lat. - *Chyba jestem jedynym człowiekiem w Polsce, który tak długo wytrzymał w jednym klubie. To zdecydowana większość mojego życia. Spędziłem tu najlepsze chwile* – mówi Marian Wardzała, który najpierw bronił barw Unii jako żużlowiec, a później był trenerem „Jaskółek”. - *Kariera trenerska jest zdecydowanie trudniejsza. Będąc zawodnikiem myślałem głównie o sobie, o tym, żeby jak najlepiej przygotować sprzęt i pokazać się z jak najlepszej strony na torze. Natomiast opieka nad całym zespołem to praca od rana do wieczora. Jeśli się odpuści, coś ucieknie – a przeważnie ucieka wynik lub forma danego zawodnika.* Książka zawiera także wiele anegdot opowiedzianych przez samego bohatera, ale i przez jego kolegów ze środowiska żużlowego oraz kilkadziesiąt fotografii. Na temat zawodniczej i trenerskiej kariery Mariana Wardzały wypowiedzieli się na łamach książki m.in. **Jerzy Szczakiel**, indywidualny mistrz świata na żużlu, **Stanisław Burza** i **Paweł Baran**, wychowankowie bohatera książki, trenerzy **Stanisław Chomski** i **Marek Cieślak** oraz **Bogdan Gurgul**, prezes Tauronu Azotów Tarnów. W ostatniej części autorzy prezentują materiały statystyczne z lat 1969 – 1988, kiedy Marian Wardzała był czynnym zawodnikiem. Z zestawienia wynika, iż w ciągu 20 lat startów tarnowski żużlowiec uczestniczył w 323 meczach żużlowych, zdobył w lidze ponad dwa tysiące punktów, 30 razy zanotował defekt, a 19 razy zakończył start upadkiem. Zachęcamy do lektury!

Adam Pieprzycki

Zdobyć niezdobyte

Z końcem sierpnia wyruszył do Chin Adam Pieprzycki, tarnowianin, pracownik Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej. Wraz z dwoma kolegami zamierza on zdobyć Seerdengpu, wysoką na 5 592 metry dziewiczą górę we wschodnim Tybecie.

Adam Pieprzycki to doświadczony wspinacz i naukowiec na początku drogi do kariery. Jest członkiem sekcji wspinaczkowej Klubu Uczelnianego AZS PWSZ w Tarnowie, sekcji wspinaczkowej MKS Tarnovia i Klubu Wysokogórskiego Kraków. Wspina się od 1993 roku. Zdobywał szczyty w Tatrach, Alpach, Dolomitach i w Arku Yosemite w Pakistanie. W Tatrach jest autorem wielu nowych tras wspinaczkowych. Za swoje dokonania w sezonie letnim 2002 roku otrzymał nagrodę Polskiego Związku Alpinizmu. Wyróżnienie to przyznawano mu jeszcze w sezonach zimowych 2002/2003 i 2003/2004.

Adam Pieprzycki jest ponadto trenerem wspinaczki sportowej, instruktorem wspinaczki wysokogórskiej i taternictwa PZA oraz ratownikiem TOPR. Pisuje też do miesięcznika „Góry”, czasopisma „Taternik” oraz dla portalu www.wspinanie.pl. Działa w Komisji Szkolenia Wspinaczki Skalnej i Wysokogórskiej oraz Komisji Bezpieczeństwa Polskiego Związku Alpinizmu. Wyprawie do Tybetu patronuje prezydent Tarnowa **Ryszard Ściagała** oraz JM Rektor PWSZ w Tarnowie **Stanisław Komornicki**, a głównym sponsorem jest tarnowska firma drogowa – Poldim S.A. Wyprawa dofinansowana jest również przez **Polski Związek Alpinizmu** oraz **Fundację wspierania alpinizmu im. Jurka Kukuczki**. Do Chin Adam Pieprzycki zabrał przekazaną przez prezydenta flagę Tarnowa. Zostawi ją na szczycie góry.

Góry to nie jedyna pasja Adama Pieprzyckiego. Jest także pracownikiem dydaktycznym tarnowskiej PWSZ jako asystent w Zakładzie Informatyki i Systemów Sterowania. Zgłębia temat bezprzewodowej transmisji danych. Pisze doktorat.

Wojciech Klich

Człowiek – (Bardzo) orkiestra

Sierpień upłynął w Tarnowie pod znakiem Letniego Festiwalu Bluesa „Był sobie blues”. Jego współorganizatorem, konferansjerem i uczestnikiem był Wojciech Klich – jak sam o sobie mówi – sportowiec o zdolnościach muzycznych.

Wojciech Klich urodził się w Tarnowie przed 46 laty i z rodzinnym miastem związany jest przez całe życie. Tutaj ukończył szkołę podstawową (nr 1), Technikum Elektroniczne, tutaj, w Pałacu Młodzieży rozpoczął naukę gry na gitarze pod okiem przedwojennych jeszcze nauczycieli, co bardzo pozytywnie wpłynęło na jego dalsze losy.

Rozpoczął studia na Politechnice Krakowskiej, ale inżynierem nie został, chociaż zabrakło bardzo niewiele. Od 1990 roku związał się z zespołem „Ziyo”, później stworzył zespół „Bardzo orkiestra”, z którą w 1999 roku nagrał płytę „Przed Drugą”. Jest autorem i animatorem wielu imprez muzycznych od 194 roku odbywających się cyklicznie w Tarnowie – „Zaduszki jazzowe”, „Bluesy i blueski”, „Rockowe opłateczki”, „Wydmuszki rockowe” – to tylko niektóre pomysły Wojciecha Klicha, które udało mu

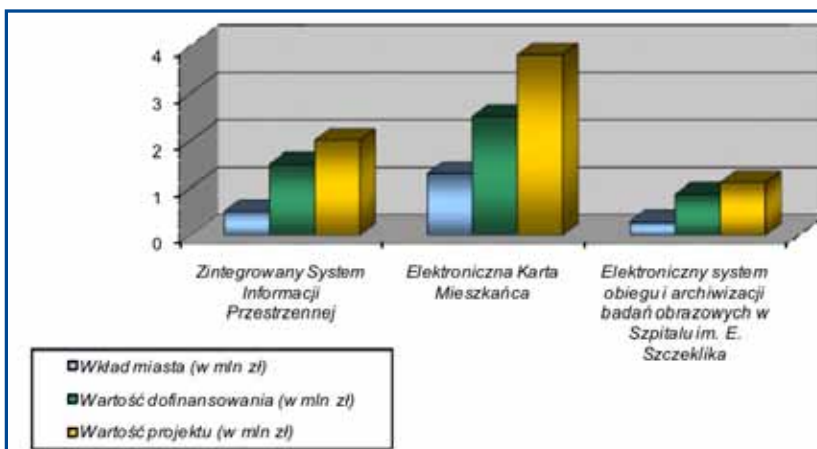
się zrealizować z wielką korzyścią dla publiczności – nie tylko tarnowskiej.

W ciągu minionych 20 lat grał m.in. z zespołem „Ziyo”, **Wojciechem Waglewskim**, **Robertem Gawlińskim**, grupą „Dżem”, **Markiem Piekarczykiem**, **Janem Borysewiczem**, **Grzegorzem Markowskim**.

Wojciech Klich nie tylko koncertuje, znajduje także czas na komponowanie i pisanie piosenek oraz na realizację swoich sportowych zainteresowań.

Kolejne projekty zyskały unijne dofinansowanie

W roku inwestycji Tarnów uzyskał wsparcie dla kolejnych projektów zwiększających bezpieczeństwo i wygodę mieszkańców. Na liście inwestycji, które zostaną w większości sfinansowane ze środków Unii Europejskiej, znalazły się: Zintegrowany System Informacji Przestrzennej, Elektroniczna Karta Mieszkańca oraz elektroniczny system obiegu i archiwizacji badań obrazowych w Specjalistycznym Szpitalu im. Edwarda Szczeklika. Kolejne projekty znajdują się na listach rezerwowych i mają duże szanse na dofinansowanie.

Zintegrowany System Informacji Przestrzennej

System ten przyspieszy wydawanie decyzji w zakresie gospodarki komunalnej, ładu przestrzennego i architektury, gospodarki nieruchomościami i mieniem, ekologii i ochrony środowiska. Dzięki zebraniu informacji w jednej bazie danych zwiększy się stopień zaspokajania potrzeb obywateli przez działania administracji publicznej.

Elektroniczna Karta Mieszkańca

Każdy mieszkaniec na podstawie otrzymanego loginu będzie mógł łatwo płacić za przejazdy miejskimi środkami transportu,

rezerwować bilety na imprezy sportowe i kulturalne, zamawiać książki w bibliotece, a nawet rejestrować się do lekarza. Kartę będzie można „doładować” w jednym z 80 Publicznych Punktów Dostępu do Internetu.

Elektroniczny system obiegu i archiwizacji badań obrazowych w Specjalistycznym Szpitalu im. E. Szczeklika w Tarnowie

Wykonywane w Szpitalu im. Szczeklika zdjęcia RTG nie będą wywoływane na tradycyjnej kliszy. Zamiast niego pacjent otrzyma płytę CD z zapisem uzyskanego obrazu. System ten ułatwi szpitalowi archiwizowanie danych o wykonanych badaniach, a dodatkowo

będzie miał wymiar ekologiczny – wykluczy konieczność stosowania uciążliwych dla środowiska materiałów do wywoływania zdjęć.

Projekty na listach rezerwowych

- Rozbudowa i zwiększenie dostępności do sieci szerokopasmowej systemu Edu-Net (kontynuacja) w Tarnowie (hot-spot w każdej placówce edukacyjnej, dwie kamery cyfrowe obserwujące otoczenie każdej ze szkół, precyzyjne zarządzanie finansowe szkołą, organizacja nauczania m.in. elektroniczne pisanie świadectw, e-dziennik, itd.)
- Rozbudowa i przebudowa budynku Warsztatów Terapii Zajęciowej.

Budowa aquaparku na finiszu

W pierwszej dekadzie października oddany zostanie do użytku tarnowski aquapark. Jego budowa rozpoczęła się w sierpniu ubiegłego roku. Koszt inwestycji to ponad 11 milionów złotych. Prawie 4 miliony uzyskano z funduszy europejskich, blisko 700 tysięcy z budżetu państwa.

Dobiegają końca prace przy budowie aquaparku, który powstaje na bazie krytej pływalni przy ulicy Piłsudskiego.

Hala basenowa została powiększona dwukrotnie, a w nowej części posadowiono nieckę basenu rekreacyjnego i brodzik ze zjeżdżalnią dla dzieci, a także atrakcje wodne: gejzery, sztuczną rzekę, zatokę bąbelkową, sztuczną falę, urządzenia do masażu, wanny do hydromasażu, zjeżdżalnię rurową o długości 50 m oraz zjeżdżalnię rodzinną długości 20 metrów.

W obiekcie zaprojektowano zespół SPA z saunami fińską, parową i aromatyczną z basenem schładzającym oraz salą wypoczynkową z leżakami. W przyziemiu znajdzie się lokal gastronomiczny z dwutorową kręgielnią automatyczną, stołami bilardowymi oraz wszystkie urządzenia techniczne niezbędne do eksploatacji nowego obiektu. - *Zakładamy, że obiekt zostanie oddany do użytku w październiku, zgodnie z planem i kontraktem z wykonawcą* – mówi **Edward Rusnarczyk**, dyrektor Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji. - Prace wykończeniowe w przebudowywanych pomieszczeniach istniejącej pływalni krytej zostaną zakończone do końca sierpnia, co umożliwi ekipom TOSiR rozpoczęcie zagospodarowywania tych pomieszczeń.

Aktualnie w obu obiektach trwają prace wykończeniowe oraz dostawa i montaż

wyposażenia. Zaplecze istniejącej pływalni zostało przebudowane poprzez powiększenie holu wejściowego, szatni okryć wierzchnich oraz przebieralni damskiej i męskiej w celu przygotowania tej części obiektu do jednoczesnej obsługi dwukrotnie większej liczby klientów. Z tych powodów dobudowano też drugie wejście od strony północnej obiektu oraz zainstalowano windę dla osób niepełnosprawnych. Trwają także ostatnie przygotowania do rozruchu poszczególnych instalacji, nowej stacji uzdatniania wody, wentylacji mechanicznej i klimatyzatorów.

Po 10 latach eksploatacji istniejącej krytej pływalni rozpoczęto również prace poprawiające estetykę zewnętrzną tego obiektu. Trwają naprawa poszycia dachu oraz naprawy i malowanie elewacji. Prowadzone są też przeglądy i naprawy wszystkich urządzeń pływalni.

Przebudowa ulic

WTarnowie trwają intensywne prace na ulicach. Dobiega końca budowa podziemnego przejścia przez ulicę Mickiewicza. Zakończyła się przebudowa skrzyżowania ulic Konarskiego, Gumniskiej i Dąbrowskiego. Prace prowadzone są na ulicy Krakowskiej, wiosną przyszłego roku rozpocznie się przebudowa skrzyżowania Jana Pawła II – Błonie. Budowa ronda na skrzyżowaniu Szujskiego - Szkotnik też rozpocznie się w roku przyszłym, ale teraz porządkowany jest tam teren.

Na skrzyżowaniu ulic Mickiewicza i Goldhammera powstaje pierwsze w Tarnowie przejście podziemne

Na skrzyżowaniu ulic Mickiewicza i Goldhammera powstaje pierwsze w Tarnowie przejście podziemne. Rozwiązanie to ma upłynnić ruch samochodów i zwiększyć bezpieczeństwo pieszych. Inwestor przewiduje, że przejście będzie oddane do użytku we wrześniu i wtedy także otwarta zostanie ponownie ulica Mickiewicza. Trwają prace remontowe przy ulicy Krakowskiej. W kolejnym etapie remontu zostanie

wprowadzony ruch wahadłowy na odcinku pomiędzy zjazdem z obwodnicy z kierunku wschodniego, a łącznicą obwodnicy prowadzącą ruch z kierunku zachodniego.

Planowane jest rozpoczęcie przebudowy skrzyżowania ulic Błonie i Jana Pawła II. W przyszłym roku powstanie tu rondo o dwóch pasach ruchu. Do ronda prowadzi także zjazd z autostrady. W projekcie uwzględniono ścieżki rowerowe prowadzą-

ce z Krzyża na osiedle Zielone i do lasu Lipie. Również w przyszłym roku budowane będzie rondo na skrzyżowaniu ulic Szujskiego i Szkotnik.

Na trzydziestu trzech ulicach Tarnowski Zarząd Dróg Miejskich wykona modernizację nawierzchni jezdni. Na kilkudziesięciu dalszych prowadzone będą remonty cząstkowe.

Na ulicy Narutowicza powstanie nowa nakładka asfaltowa wraz z chodnikami od skrzyżowania z ulicą Konarskiego do ulicy Limanowskiego.

Natomiast przy 18 tarnowskich ulicach planowana jest przebudowa i remont chodników. Będą to ulice: Batorego, Chopina, Dąbrowskiego, Gomoły, Kasprowicza, Kasztanowa, Mościckiego, Narutowicza, Parkowa, Piastowska, Podmiejska, Powstańców Warszawy, Sienkiewicza, Studniarskiego, Szpitalna, Waryńskiego, Wieniawskiego i Wodna.

Zakładowy Klub Sportowy uratowany

Podpisaniem umowy pomiędzy Stowarzyszeniem ZKS Unia Tarnów oraz tarnowskim magistratem zakończyły się negocjacje, które prowadzono w sprawie przejęcia przez miasto majątku klubu sportowego Unii Tarnów. Unia Tarnów została w ten sposób oddłużona, a mościcki sport uratowany. – *Dla ZKS-u to szansa wyjścia na prostą, pozbycia się ciężącego zadłużenia i dobra perspektywa rozwoju – mówi Prezydent Ryszard Ścigała.*

ZKS Unia Tarnów rozpoczyna swoją działalność bez zobowiązań. Mościckiemu klubowi sportowemu „czystą kartę” zapewniło nabycie przez Gminę Miasta Tarnowa jego majątku. Nastąpiła tym samym likwidacja jego zadłużenia. Na zakup nieruchomości Unii Tarnów miasto wydało 7 milionów złotych. Część z nich została przez miasto przejęta na zasadzie darowizny.

W wyniku transakcji oddłużony klub sportowy Unia Tarnów w nowej formule będzie mógł kontynuować swoją działalność sportową. Tarnowianom został zaś zapewniony dostęp do infrastruktury sportowej,

którą miasto – teraz jako właściciel – będzie modernizować. Jest już gotowy plan poszczególnych inwestycji, służby miejskie działają w terenie. Umowa w sprawie nabycia terenów i obiektów ZKS jest jedną z najważniejszych podpisanych w tym roku w Urzędzie Miasta Tarnowa.

Obiekty nabyte przez Gminę Miasta Tarnowa:

- * Hala Jaskółka,
- * Dom Ciężarowca,
- * Stadion lekkoatletyczny,
- * Dom Sportu z pływalnią krytą i salą sportową,
- * baseny letnie z pawilonem obsługi na gruntach o powierzchni prawie 13 hektarów.

Stadion się zmienia

Centralne miejsce tarnowskiego sportu – Stadion Miejski w Mościcach coraz lepiej wygląda. Zmieniają się jego infrastruktura, wyposażenie oraz otoczenie. Obiekt po nabyciu przez miasto pozostałych budynków i terenów należących kiedyś do ZKS Unia Tarnów, jest teraz, częścią całej, miejskiej, imponującej bazy sportowej.

Sam stadion stał się własnością miasta pięć lat temu. Został przekazany na rzecz samorządu przez ówczesnego prezesa Zakładów Azotowych, obecnie prezydenta Tarnowa **Ryszarda Ścigałę**, w zamian za zaległości podatkowe przedsiębiorstwa.

Aktualnie na stadionie dobiega końca generalny remont szatni dla piłkarzy. Jest to pierwszy tak kompleksowy remont szatni od czasu wybudowania obiektu. W jego wyniku zawodnicy otrzymają zupełnie odnowione pomieszczenia przebieralni i natrysków. W ramach prac przewidziano montaż nowych płytek ściennych i podłogowych, nowego oświetlenia, instalacji wodnej oraz drzwi. Zakończenie całego remontu planowane jest na trzeci kwartał tego roku.

Rok inwestycji

Rok 2010 stoi dla Tarnowa pod znakiem dużych inwestycji. Dotyczą one przede wszystkim sieci miejskich dróg oraz miejsc rekreacji. Do połowy roku na prace wydano 180 mln zł. Łącznie, od 2007 do końca 2010 roku, na inwestycje wydane zostanie prawie 400 mln złotych.

Inwestycje realizowane są również w infrastrukturze czasu wolnego. Przed końcem roku zakończy się modernizacja tarnowskiego Teatru im. L. Solskiego. Gruntownie przebudowana siedziba tarnowskiego teatru zyska wygodniejszą widownię, obszerniejsze foyer i – przede

Tarnowski Zarząd Dróg Miejskich rozbudowuje sieć miejskich parkingów. W najbliższym czasie w mieście przybędzie prawie 80 nowych miejsc parkingowych. Dwa nowe parkingi usytuowane będą przy alei Tarnowskich i ulicy Skowronków. Inwestycje mają już wyłonionych wykonawców.

Tarnowski Zarząd Dróg Miejskich podpisał umowę z firmą STRABAG Sp z.o.o. na budowę parkingu przy alei Tarnowskich w Tarnowie. Mowa o zago-

spodarowaniu miejsca dawnej kępielni pod Górą Świętego Marcina, gdzie powstanie 35 miejsc postojowych. Termin zakończenia robót określa się na początek października.

Wykonawcą drugiej inwestycji będzie DEKODRÓG Spółka Jawna. Parking przy ulicy Skowronków będzie gotowy w drugiej połowie października. W ramach zadania, w tym miejscu, zostanie wykonanych 41 miejsc parkingowych wraz z drogami dojazdowymi.

Skwer przy placu Ofiar Stalinizmu zyska nowe ławki, a także zostanie na nowo zaaranżowany z wykorzystaniem zieleni.

Na Skwerze ks. J. Popiełuszki powstaje nowa, unikatowa w skali kraju fontanna. Będzie ona odzwierciedlała Układ Słoneczny. Budowla o średnicy 28 metrów będzie stanowić jedną z wizytówek Tarnowa.

W przyszłości rewitalizacja obejmie również plac Rybny i Bimę. Projekt zakłada m.in. wymianę nawierzchni placu Rybnego, wykonanie schodów, służących jako siedziska dla oglądających imprezy kulturalne przy Bimie, wykonanie zarysu murów miejskich na ciągach pieszych i jezdnych oraz konserwację istniejących pozostałości po murach. Planuje się również oświetlenie placu.

wszystkim – scenę, pozwalającą na korzystanie z bardziej zaawansowanej scenografii. przedsięwzięcie o wartości ponad 13 mln zł dofinansowane zostało w kwocie

Nowy plac zabaw

Przy ulicy Kołłątaja otwarty został nowy plac zabaw. Miejsce to wyposażone zostało w konstrukcje, urządzenia i zabawki dostosowane do potrzeb młodszych i starszych dzieci.

Mali tarnowianie mogą korzystać tam z dużego zamku o czterech wieżach z podestami i zjeżdżalnią, mniejszego zamku dla małych dzieci, bezpiecznej dla mniejszych dzieci karuzeli, huśtawek, a także drewnianej lokomotywy z wagonem.

Koszt wykonania nowego placu zabaw wyniósł 44,5 tysiąca złotych. Pieniądze wydane zostały z budżetu miasta.

Na prace związane z ich budową i modernizacją, a także na doposażenie placów zabaw przy szkołach, przedszkolach i żłobkach w tym roku miasto wyda około 250 tysięcy złotych.

Do istniejących już 50 kilometrów ścieżek rowerowych na terenie Tarnowa, w tym roku dobudowane zostaną kolejne cztery kilometry. Część z nich będzie miała nawierzchnię betonową. Na budowę nowych dróg dla rowerzystów przeznaczonych zostanie w tym roku w sumie 2,2 mln złotych

blisko 8 mln zł, w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego (MRPO).

Gruntownej przebudowie poddano także miejską pływalnię przy ul. Piłsudskiego. Po połączeniu z nową częścią stworzy ona Park Wodny o powierzchni dwukrotnie większej, niż dotąd.

Kolejna zmieniona miejska przestrzeń

Na Osiedlu Koszyckim, na skrzyżowaniu ulic Dąbka i Bajana, stanął 14 sierpnia monument świętego Maksymiliana Marii Kolbego. Ustawiono także stylowe ławki. To inicjatywa mieszkańców skupionych wokół miejscowej Rady Osiedla. Inwestycję sfinansowano z budżetu miasta Tarnowa, Rady Osiedla, środki pochodziły również od prywatnych sponsorów. Uroczystego poświęcenia dokonał Biskup Pomocniczy Diecezji Tarnowskiej, ks. dr Wiesław Lechowicz.

W sumie zagospodarowanie i uporządkowanie centrum Osiedla Koszyckie-

go kosztowało około 85 tysięcy złotych. Prócz skweru, pojawiły się tam też nowe

oddał życie dla innych, św. **Maksymilian Maria Kolbe**.

drogi i chodniki. Kilka lat temu natomiast zagospodarowano znajdujący się w sąsiedztwie plac sportowy. - *To miejsce poświęcone pamięci bohaterów* – uzasadnia decyzję o wyborze postaci na pomnik **Tadeusz Mazur**, przewodniczący Rady Osiedla, radny Rady Miejskiej w Tarnowie. - *Do grona zasłużonych, takich jak Henryk Sucharski, Stanisław Dąbek czy Jerzy Bajan, dołączył „bohater ludzki, dobroczyńca, który*

Rondo w miejscu kamienic

Dobiega końca rozbiórka budynków przy skrzyżowaniu ulic Szkotnik i Szujskiego. Do końca roku teren ten ma zostać uporządkowany przez wykonawcę. Koszt prac wyniesie ponad 219 tysięcy złotych.

To jednak dopiero początek zmian, jakie nastąpią w tym rejonie miasta. Jeśli pogoda pozwoli przed końcem roku na skrzyżowaniu tych ulic powstanie pas ruchu umożliwiający skręcanie w prawo kierowcom jadącym ulicą Szujskiego od strony ulicy Mickiewicza.

W miejscu skrzyżowania ulic Szujskiego i Szkotnik powstanie dwupasmowe rondo o zewnętrznej średnicy 49 metrów. Rozwiązanie upłyni ruch w tej części miasta i pozwoli na jazdę w kierunkach, w których teraz nie jest to dozwolone.

W miejscu budowy konieczne będzie wykonanie daleko idącej przebudowy uzbrojenia pod nawierzchnią ulic. Dlatego czas potrzebny na realizację tej inwestycji określany jest na około pół roku.

Nowe autobusy na tarnowskich ulicach

Wkrótce na tarnowskich ulicach pojawi się osiem nowych autobusów wyposażonych w urządzenia klimatyzacyjne. Ich zakup realizuje właśnie Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne. Zakup nowoczesnego taboru nie wpłynie na wzrost cen biletów autobusowych.

Ostatnia podwyżka cen biletów autobusowych została wprowadzona w grudniu 2008 roku. Od tego czasu nie uległy zmianie ceny żadnych biletów w komunikacji miejskiej w Tarnowie, ani biletów jednorazowych ani okresowych. Wprowadzone zostały natomiast dodatkowe uprawnienia do bezpłatnych przejazdów dla osób, które oddają honorowo krew.

Światowe Forum Mediów Polonijnych po raz 18

Dziennikarze i przedstawiciele mediów polonijnych oraz wydawcy z całego świata wezmą udział we wrześniu w 18. Światowym Forum Mediów Polonijnych. W tym roku uczestnicy odwiedzą Tarnów oraz Wielkopolskę.

Tegoroczna edycja Światowego Forum Mediów Polonijnych rozpocznie się 8 września. Idea spotkań dziennikarzy polonijnych zrodziła się w Tarnowie i tradycyjnie forum rozpoczyna się w naszym mieście, by następnie wędrować w różne regiony Polski.

Według organizatorów wydarzenia, Małopolskiego Forum Współpracy z Polonią, ŚFMP jest największym przedsięwzięciem w dziedzinie mediów, adresowanym do dziennikarzy i wydawców mediów polonijnych. Co roku w Forum uczestniczy około 150 dziennikarzy polonijnych z ponad 30 krajów świata, m.in. z Australii, Argentyny, Egiptu, Kanady,

USA i RPA. W trakcie Forum przyznawana jest honorowa nagroda Fidelis Poloniae za wybitne zasługi w umacnianiu więzi pomiędzy krajem a środowiskami polonijnymi oraz promocji Polski w świecie.

Tematem łączącym wszystkie dotychczasowe spotkania jest: „Rola mediów polonijnych w tworzeniu kontaktów środowiskowych i utrzymywanie więzi z krajem. Promocja Polski w świecie”.

III Forum Inwestycyjne Forum Ekonomicznego

Rok Wielkich Prywatyzacji

WTarnowie odbędzie się w dniach 7-8 września III Forum Inwestycyjne Forum Ekonomicznego. Weźmie w nim udział około 200 gości z krajów Europy Środkowo-Wschodniej, którzy po zakończeniu obrad w Tarnowie uczestniczyć będą w obradach Forum Ekonomicznego w Krynicy. To jedno z najważniejszych wydarzeń o charakterze gospodarczym.

Forum Inwestycyjne Forum Ekonomicznego to impreza towarzysząca Forum Ekonomicznemu. Gromadzi wybranych inwestorów z Polski i z Europy Środkowo-Wschodniej, a także przedstawicieli rządów i parlamentów, którzy są odpowiedzialni za przebieg procesów prywatyzacyjnych w Europie Środkowej.

Spotkanie to z jednej strony będzie stanowiło próbę podsumowania efektów transformacji gospodarczej w Europie Środkowo-Wschodniej, a z drugiej strony powinno dać szansę na przedstawienie założeń polityki prywatyzacyjnej na czas kryzysu. - Już po raz trzeci naszemu miastu przypadł zaszczyt bycia gospodarzem jednej z kluczowych, europejskich imprez gospodarczych – Forum Inwestycyjnego będącego prologiem do Forum Ekonomicznego w Krynicy – mówi prezydent **Ryszard Ściagała**. - Tematyka tegorocznego spotkania dotyka niezwykle istotnych zagadnień – wielkich prywatyzacji w polskiej gospodarce.

Pracownicy urzędu spotkali się z pielgrzymami

Tradycyjnie, już po raz czwarty, przedstawiciele Urzędu Miasta odwiedzili tarnowskich pielgrzymów w drodze na Jasną Górę. Podczas spotkania w Raclawicach z grupą około 350 pątników rozdano 200 butelek wody mineralnej i 75 kg drożdżówek.

Inicjatywa Prezydenta Ryszarda Ściagiły, jak co roku, cieszyła się dużym uznaniem, a spotkanie przebiegło w ciepłej, niezwykle życzliwej atmosferze.

Lifting szkół i przedszkoli

Kilkadziesiąt placówek oświatowych w Tarnowie zostanie w tym roku poddanych remontom i modernizacji. Większość prac wykonana została w okresie wakacji, niektóre dokończone zostaną we wrześniu. Na ten cel przeznaczono w tegorocznym budżecie miasta kwotę 2 milionów złotych.

Prace remontowe i modernizacyjne wykonano w 12 przedszkolach. Obejmowały one modernizację oświetlenia, remonty łazienek i kuchni, naprawę podłóg, malowanie pomieszczeń, cyklinowanie parkietów. W Publicznym Przedszkolu nr 13 wyremontowany został taras, przy przedszkolu nr 21 położona została kostka brukowa na placu wejściowym, przed przedszkolem nr

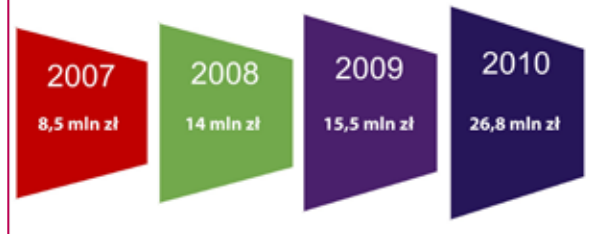
26 wyremontowano odcinek chodnika. W przedszkolu nr 33 wykonano remont wężła cieplnego, w przedszkolu nr 34 remont schodów oraz części elewacji budynku.

Wymianę podłóg w salach lekcyjnych, malowanie klas i korytarzy wykonano w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym.

W Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 3 wyremontowano instalacje i udrożniono kanalizację, nowe rynny zamontowano w budynku Zespołu Szkół Ogólnokształcących nr 2.

W sierpniu zakończyły się remonty w ośmiu szkołach podstawowych – nr 1, 2, 3 5, 14, 15, 18 i 19. Remontowano szatnie, schody, wymieniano drzwi wejściowe i posadzki w salach lekcyjnych. W Szkole Podstawowej nr 1 wymieniono instalację elektryczną w pięciu salach lekcyjnych, w Szkole Podstawowej nr 14 wyremontowano sanitariaty, w Szkole

Wydatki Tarnowa na inwestycje i remonty "oświatowe" w latach 2007-2010

Podstawowej nr 19 odnowiona została przebieralnia dla sześciolatków.

Remont budynku Gimnazjum nr 4 objął m.in. adaptację jednej z sal na bibliotekę szkolną, w Gimnazjum nr 11 wyremontowano zalane podczas powodzi piwnice.

Remonty sal lekcyjnych, korytarzy, toalet, dachów, czy oświetlenia wykonano w kilkunastu innych budynkach szkolnych. W Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych zmodernizowany został monitoring, w Zespole Szkół Ogólnokształcących nr 1 zaadaptowano pomieszczenia sanitarne do potrzeb osób niepełnosprawnych, wymieniono parapety, wyremontowano kocioł centralnego ogrzewania. Wymienione zostały rury wodne i kanalizacyjne w budynku VI Liceum Ogólnokształcącego, w Tarnowskim Centrum Edukacji wymieniono instalację elektryczną. To tylko część prac zrealizowanych dotychczas w placówkach oświatowych.

Więcej sześciolatków w tarnowskich szkołach

Deklarację posłania sześciolatków do szkół na terenie Tarnowa zgłosili rodzice 30 dzieci. To pięć razy więcej niż w analogicznym okresie roku ubiegłego, ale niewiele ponad 3% wszystkich dzieci w tym wieku.

Tarnowskie szkoły przygotowują się na przyjęcie sześciolatków korzystając z rządowego programu „Radosna Szkoła” i środków z budżetu miasta. Placówki są wyposażane w tzw. „kąciki zabaw”, które przede wszystkim służą do rozwoju motoryki dzieci. Sześciolatki, będą mogły korzystać z układanek, gier planszowych, zestawów klocków, tablic demonstracyjnych, zestawów do ćwiczeń gimnastycznych oraz pomocy do zabaw ruchowych i sportowych.

W ubiegłym roku z programu Radosna Szkoła skorzystały trzy tarnowskie placówki. W tym roku jest to 12 szkół podstawowych: Nr 1, Nr 3, Nr 8, Nr 9, Nr 10, Nr 14, Nr 15, Nr 17, Nr 18, Nr 19, a także Zespół Szkół Muzycznych oraz Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy. Dodatkowo Szkoły Podstawowe Nr 1, 5, 8, 11, 14 i 19 w ramach programu skorzystały z dofinansowania do remontów placów zabaw. Pojawia się tam nowe, przystosowane do potrzeb młodszych dzieci urządzenia.

Przypomnijmy, że obowiązkowo sześciolatki pójdą do szkół od września 2012

roku. Do tego czasu to rodzice podejmują decyzję. Od września tego roku samorząd planuje przeprowadzenie intensywnej kampanii zachęcającej rodziców do wcześniejszego rozpoczęcia przez dzieci nauki w szkole. W większości tarnowskich szkół infrastruktura została już przystosowana do potrzeb sześciolatków. Kolejny etap to zmiana organizacji pracy szkół pod kątem oczekiwania rodziców i możliwości gminy.

Tarnowska edukacja na „5”

Optymalizacja sieci szkół i placówek oświatowych, modernizacja infrastruktury, dobry klimat dla tworzenia szkolnictwa niepublicznego, wzmocnienie autonomii dyrektorów, atrakcyjna oferta edukacyjna, korzystanie z IT w procesach zarządczych i organizacji to tylko niektóre procesy zachodzące w ostatnich latach w tarnowskiej edukacji. Tendencje te znajdują również potwierdzenie w liczbach.

Wysoka jakość edukacji i atrakcyjna oferta placówek – to cechy tarnowskiej oświaty. Potwierdzają to m.in. wyniki rekrutacji do szkół. W szkołach ponadgimnazjalnych 65 %, a w gimnazjach 16% uczniów pochodzi spoza Tarnowa. To także efekt

oddział z maturą międzynarodową, oddziały dwujęzyczne w gimnazjum, klasy sportowe (siatkarskie, koszykarskie). Debiutują nowe placówki: ZSO nr 5, XX Liceum z oddziałami integracyjnymi oraz niepubliczne gimnazjum „U Konarskiego”.

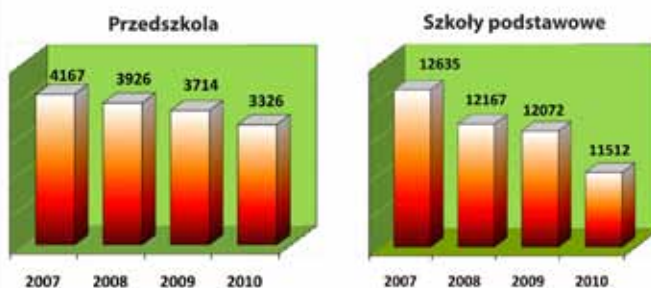
Duży nacisk kładziony jest w tarnowskich szkołach na wychowanie uczniów

i włączenie rodziców w ten proces. Prowadzone są szkolenia Rad Rodziców wszystkich poziomów edukacyjnych. Łatwo można dostrzec działalność szkół i placówek z zakresu wychowania patriotycznego

– między innymi projekt „Patron mojej szkoły” i współpraca z organizacjami kombatanckimi.

Z roku na rok rosną w Tarnowie nakłady na inwestycje i remonty w szkołach oraz rozbudowę bazy sportowej. W roku 2007 wydano na ten cel 8,5 mln złotych, w roku następnym 14 mln złotych, w roku 2009 była to kwota 15,5 mln złotych, a w roku bieżącym już 26,8 mln złotych. W ciągu czterech lat daje tę łącznie sumę blisko 65 mln złotych. Największe nakłady w tym zakresie to przebudowa Zespołu Szkół Plastycznych, modernizacja TCKP, remont hali sportowej przy Zespole Szkół Licealnych i Zawodowych nr 1, stworzenie sal dla dzieci autystycznych, budowa sali teatralnej i remont Pałacu Młodzieży. Ponadto spore wydatki przeznaczono na działania systemowe związane z termomodernizacją budynków, m.in. docieplenie ścian SP 9, wymiana dachu w Zespole Szkół Technicznych i Zespole Szkół Mechaniczno-Elektrycznych, wymianę stolarki okiennej I LO czy realizowaną w roku bieżącym wymianę stolarki okiennej SP2, III LO, V LO, VII LO, ZSO 1, ZST.

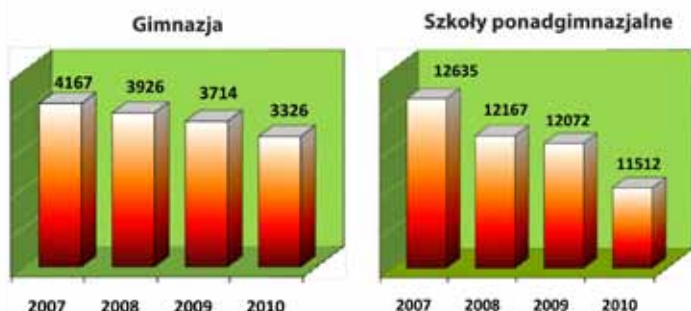
Liczba uczniów w latach 2007-2010

Średnia liczba uczniów w oddziale: 23

Średnia liczba uczniów w oddziale: 21

Liczba uczniów w latach 2007-2010

Średnia liczba uczniów w oddziale: 23

Średnia liczba uczniów w oddziale: 28

organizowanych w mieście Targów Edukacyjnych i funkcjonowanie nowoczesnego portalu edukacyjnego.

Miasto może się pochwalić wysoko wykwalifikowaną kadrą pedagogiczną - ponad 78 % uczących to nauczyciele mianowani i dyplomowani. Najlepsi motywowani są nagrodami prezydenta i jego rekomendacjami do nagród i medali MEN czy kuratora. W latach 2007-2009 w taki sposób nagrodzono ponad 450 pedagogów. Od tego roku szkolnego rusza program Tarnowskiej Inicjatywy Edukacyjnej Educatio, w ramach którego we współpracy z Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli ODN Tarnów powołanych zostało 17 liderów wspierających nauczycieli poszczególnych przedmiotów, m.in. w doradztwie metodycznym.

Rozwijają się również szkolnictwo zawodowe, uruchamiane są nowe kierunki zgodnie z potrzebami rynku pracy. Od 1 sierpnia bieżącego roku rozpoczęła się realizacja projektu systemowego „Modernizacja kształcenia zawodowego w Małopolsce”, którego budżet wynosi 7,6 mln złotych.

Oferta edukacyjna w nowym roku szkolnym będzie wzbogacona m.in. o:

Nowe boiska wielofunkcyjne zbudowane zostały przy SP 14, SP 15, Zespole Szkół Sportowych, rozpoczęto budowę boisk przy Pałacu Młodzieży, oraz boiska w ramach programu „Orlik” na osiedlu Zielonym. Wcześniej w ramach tego programu powstały boiska przy ZSO nr 1 i SP nr 5.

Uczniowie zdolni rozwijają swoje talenty. Uczestniczą w zajęciach organizowanych wspólnie z Państwową Wyższą Szkołą Zawodową, otrzymują stypendia i nagrody prezydenta miasta „Prymus Tarnowa”, a absolwenci wyższych uczelni Nagrodę im. Tadeusza Tertila. W ramach „Systemu wspierania rozwoju uczniów zdolnych” prowadzone są warsztaty i seminaria dla nauczycieli pracujących z tymi uczniami.

Przedsięwzięcia edukacyjne współfinansowane są z funduszy zewnętrznych – Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, PNWM, Comenius, Leonardo da Vinci i program „Młodzież w działaniu”. W latach 2007-2010 pozyskano dla tarnowskiej oświaty ponad 6 mln złotych.

Edukacja w liczbach:

78 szkół i placówek oświatowych, w tym
 28 przedszkoli
 13 szkół podstawowych
 6 gimnazjów
 17 zespołów szkół
 4 licea ogólnokształcące
 2 szkoły artystyczne
 4 szkoły specjalne
 4 placówki oświatowe
 61 niepublicznych szkół i placówek oświatowych, w tym:
 10 przedszkoli;
 4 szkoły podstawowe;
 4 gimnazja;
 11 liceum ogólnokształcących;
 29 szkół zawodowych,
 1 szkoła zawodowa specjalna ;
 2 bursy i internaty

Młodzież w działaniu

Magistrat zachęca do korzystania z programu wspólnotowego „Młodzież w działaniu”. To program Unii Europejskiej wspierający uczestnictwo

procedur i trudności, tak charakterystycznych dla większości programów europejskich, czynią ten program jednym z najbardziej atrakcyjnych źródeł finansowania mobilności i inicjatyw

w kształceniu pozaszkolnym, czyli w edukacji pozaformalnej. Jest skierowany przede wszystkim do młodych ludzi w wieku 13-30 lat oraz do osób pracujących z młodzieżą, dla których edukacja pozaformalna to wspaniała szansa indywidualnego rozwoju oraz zdobycia wiedzy i umiejętności niezbędnych we współczesnym świecie.

Program zachęca do podejmowania różnorodnych działań na rzecz społeczności lokalnej, służących również indywidualnemu rozwojowi. Promuje ideę zjednoczonej Europy. O dofinansowanie mogą starać się również grupy nieformalne młodzieży. - Przystępne wymagania wobec ocenianych wniosków, atrakcyjne zasady finansowania, przede wszystkim brak skomplikowanych

młodzieży. Pomocą w skonstruowaniu wniosku o dofinansowanie służą pracownicy Wydziału Strategii – mówi **Grzegorz Gotfryd**, dyrektor Wydziału Strategii Urzędu Miasta. W ramach poszczególnych działań programu można realizować m.in. spotkania młodzieży w wieku 13-25 lat z krajów europejskich; lokalne działania młodych ludzi w wieku do 30 lat, których głównym odbiorcą jest otaczająca, najbliższa społeczność; działania promujące uczestnictwo młodzieży w życiu obywatelskim na poziomie lokalnym, krajowym i międzynarodowym. Wnioski o dofinansowanie można składać do Narodowej Agencji Programu Młodzież w Działaniu w pięciu stałych terminach: 1 lutego, 1 kwietnia, 1 czerwca, 1 września i 1 listopada.

Zasiłki dla dzieci powodzian

Znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej poszkodowani w wyniku tegorocznej powodzi uzyskali dofinansowanie na zakup podręczników i pomocy szkolnych. Z pomocy tej skorzystają rodziny, które w związku z majową lub czerwcową falą powodziową zostały zakwalifikowane przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej do otrzymania tzw. „zasiłków powodziowych”.

Pomoc w wysokości tysiąca złotych na wyposażenie przed rozpoczęciem roku szkolnego otrzymało w Tarnowie 64 dzieci z 43 rodzin poszkodowanych w tegorocznej powodzi. Pomocą objęci zostali uczniowie, którzy w roku szkolnym 2009/2010 realizowali obowiązkowe roczne przygotowanie przedszkolne lub uczęszczali do szkół wszystkich typów z wyjątkiem placówek dla dorosłych.

Otrzymanie zasiłku powodziowego nie wyklucza możliwości ubiegania się o pomoc w formie dofinansowania zakupu podręczników z rządowego programu „Wyprawka szkolna 2010”.

Dofinansowanie podręczników

Najbardziej potrzebujący pomocy uczniowie tarnowskich szkół otrzymali dofinansowanie na zakup podręczników szkolnych w ramach rządowego programu pomocy uczniom „Wyprawka szkolna”.

Pomoc w wysokości od 170 do 370 złotych otrzymali zarówno uczniowie szkół publicznych, jak i placówek niepublicznych. Objęte nią zostały dzieci, które w rozpoczynającym się w roku szkolnym będą uczęszczać do klas I-III szkoły podstawowej,

klas I-III ogólnokształcącej szkoły muzycznej I stopnia, klasy II gimnazjum, klasy II ogólnokształcącej szkoły muzycznej II stopnia lub klasy II ogólnokształcącej szkoły sztuk pięknych. Pod uwagę brane były przede wszystkim wnioski tych rodzin, w których dochód w przeliczeniu na osobę nie przekracza 351 złotych netto. Pomoc finansową na zakup podręczników uzyskali także, bez względu na wysokość dochodu, uczniowie słabo widzący, niesłyszący, z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim oraz uczniowie niepełnosprawni.

Tor dla rowerzystów

Już niebawem miłośnicy rowerowych sportów ekstremalnych będą mieli powody do zadowolenia. Ogłoszono przetarg na wykonanie ziemnej konstrukcji do jazdy wyczynowej. Projekt toru przygotowała poznańska firma specjalizująca się w tego rodzaju obiektach, w porozumieniu z grupą inicjatywną młodych tarnowian.

W Tarnowie zbudowany zostanie tor do ekstremalnej jazdy rowerem. Wypracowany wspólnie projekt zakłada wykonanie 25 arowej areny z 21 „hopkami”, górką startową i drewnianymi najazdami. Do stworzenia toru zostanie wykorzystanych 1200 metrów sześciennych ziemi. Projekt, pod względem bezpieczeństwa, został pozytywnie zaopiniowany przez Stowarzyszenie Grandapropaganda i sportowców wyczynowych w zakresie rowerowych sportów ekstremalnych. Koszt przedsięwzięcia to około 30 tysięcy złotych. Konstrukcja będzie gotowa w połowie września. To inicjatywa grupy młodzieży zamieszkałej w pobliżu Galerii Gemini Park Tarnów.

Normalizuje się sytuacja właścicielska w służbie zdrowia

Nie zawsze komfortowa oraz mocno wysłużona baza lokalo- wa w tarnowskich, rejonowych przychodniach zdrowia, od lat była problemem dla pacjentów. Wszystko wskazuje na to, że sytuacja ta niebawem się zmieni dzięki dobiegającym końca transakcjom sprzedaży budynków spółkom lekarskim.

Obecnie około 80% uzyskiwanych w Tarnowie porad medycznych świadczo- nych jest przez placówki sprywatyzowane. Budynki, którymi dysponują te przychodnie nie zawsze zapewniają jednak komfort pacjentom. Niskie czynsze pobierane przez miasto nie dawały możliwości wykonywa- nia w nich remontów.

Tarnowskie placówki zdrowia cze- kają jednak spore zmiany. Lokale te są sprzedawane prywatnym spółkom, które prowadzą w nich działalność. Proces ten z pożytkiem dla pacjentów trwa w Tarnowie od 2006 roku i spowodował wykupienie czterech z sześciu miejskich przychodni rejonowych. Na sprzedaż czekają jeszcze budynki na os. XXV-lecia i przy ul. Mościckiego 14. Tu zaintereso- wanie kupnem 7 z 13 wydzielonych lokali wyrazili: Miejskie Centrum Diagnostyki Obrazowej „RENTGEN – USG”, Miejskie Centrum Ginekologiczno-Cytologiczne- go Sp. z o.o., Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Alicja Ulanecka Stomatologia i Chirurgia Stomatologiczna, Miejskie

Centrum Analityczne, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Miejskie Centrum Stomatologiczne, Polskie Towarzystwo Walki z Kalectwem Oddział w Tarnowie

Spółdzielnie le- karskie wykupujące budynki, w których prowadzą działalność gospodarczą, mogą starać się o środki ze-

Sprzedane nieruchomości i ich nabywcy

- ul. Chopina 3 - Pracownica Przychod- nia Lekarska Sp. z o.o.
- ul. Długa 18 – Miejska Przychodnia Lekarska nr 5, Miejskie Centrum Sto- matologiczne, Miejskie Centrum Gine- kologiczno – Cytologiczne Sp. z o.o.
- ul. Chemiczna 12 – sprzedaż całego budynku na rzecz Miejskiej Przychodni Lekarskiej nr 1
- ul. Wałowa 22 – Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. Miejskie Centrum Stomatologiczne, Miejskie Centrum Ginekologiczno – Cytologicz- ne Sp. z o.o.

wnętrne i inwestować w remontowanie lokali oraz ich dodatkowe wyposażenie, na przykład, w windy. Zdecydowanie poprawi to warunki świadczenia usług medycznych w Tarnowie, a pacjenci będą mieli powody do zadowolenia.

Sprzedając nieruchomości przychodni rejonowych miasto zapewniło preferencje dotychczasowym spółkom lekarskim i za- dbało o to, by w przyszłości budynki te nie były wykorzystywane do celów innych niż medyczne.

Ruszyła budowa drugiego zakładu opieki długoterminowej

Ruszyły prace budowlane związa- ne z planowanym utworzeniem drugiego w Tarnowie zakładu opiekuńczo-leczniczego. Jedyna tego typu placówka w naszym mieście działa od kilku lat przy Mościckim Centrum Medycznym, posiada 40 łóżek, a okres oczekiwania na przyjęcie wynosi około trzech, czterech miesięcy.

W zakładzie opiekuńczo-leczniczym przebywają chorzy, którzy po zakończonym leczeniu szpitalnym wymagają – z powodu niepełnosprawności oraz chorób prze- wlekłych - dalszej rehabilitacji oraz opieki lekarskiej, a przede wszystkim ciągłej, długoterminowej opieki pielęgniarskiej.

Gmina Miasta Tarnowa przeznaczyła 1,3 mln złotych na utworzenie drugiej tego typu placówki w mieście. Inwestycja pozwoli rozwiązać problem ograniczonego dostępu do opieki długoterminowej.

Nowy zakład powstanie w wydzielonej części Domu Pomocy Społecznej przy ulicy Szpitalnej. Prace modernizacyjne wraz z wy- wyposażeniem oddziału zakończone zostaną w listopadzie. Zakład opiekuńczo-leczniczy będzie dysponował 33 miejscami, będzie to placówka Specjalistycznego Szpitala im. E. Szczeklika w Tarnowie. Pierwszych pacjentów powinna przyjmując w styczniu przyszłego roku – mówi **Danuta Nosek**, doradca prezydenta ds. zdrowia i opieki społecznej.

Tarnów. 1000 lat nowoczesności

Galeria Miejska w Tarnowie we współpracy z Mościckim Centrum Kultury i Muzeum Okręgowym w Tarnowie przygotowała projekt „Tarnów. 1000 lat nowoczesności”, dotyczący najnowszej historii miasta, opowiedzianej na tle architektury.

Tarnów jest średniej wielkości polskim miastem, które właśnie obchodzi 680 urodziny. W długiej historii najmniej rozpoznany i opisany okresem jest wiek XX, który wydaje się niezwykle ciekawy dla odczytania tożsamości miasta.

W najnowszej historii Tarnowa zaznaczyły się wszystkie najważniejsze wydarzenia, mające wpływ na powszechną historię Polski. Lustrem tych wydarzeń była architektura: modernizm przedwojennych Mościc, odważne projekty kościołów budowane w okresie stalinizmu wsparte wielkim zaangażowaniem parafian, plany rozbudowy miasta i niespełnione wizje podwojenia liczby mieszkańców, których śladem jest największy kościół całej Diecezji Tarnowskiej, dziś stojący w szczerym polu, w końcu osobliwe perełki z lat siedemdziesiątych - przeczcucie postmodernizmu w niezwykłym domu doktora Książka projektu **Wojciecha Pietrzyka** czy monumentalna mozaika Hotelu Tarnovia przedstawiająca bitwę pod Aleppo, ułożona z przetopionych odpadów Zakładów Radiowych Kasprzaka.

Projekt „Tarnów. 1000 lat nowoczesności” realizuje Biuro Wystaw Artystycznych Galeria Miejska w Tarnowie we współpracy z Mościckim Centrum Kultury i Muzeum Okręgowym w Tarnowie. - *To historia prób projektowania przyszłości opowiedziana na tle architektury miasta. Klamrami tej historii są przedwojenne Mościce i futurologiczne projekty tarnowskiego architekta **Jana Głuszaka Dagaramy** - mówi **Bogusław Wojtowicz**, dyrektor galerii. - *Otwarcie projektu „Tarnów. 1000 lat nowoczesności” jest zakończeniem pierwszego etapu badań i wstępem do przyszłej wystawy o tym samym tytule, która odbędzie się w Tarnowie w 2010 i 2011 roku.* Inaugurację projektu odbyła się 29 sierpnia. W kinie Millenium zaprezentowano film **Krzysztofa Kaczmarka**, odbyła się również prezentacja rzeźby **Wilhelma Sasnała**, koncert zespołu „19 Wiosen” oraz promocja książki „Tarnów. 1000 lat nowoczesności. Przewodnik”. Praca zawiera pierwsze całościowe opracowanie urbanistyczno-architektonicznego układu Mościc, przedruki tekstów archiwalnych, bogate przedwojenne archiwum fotograficzne, współczesną dokumentację architektury autorstwa znakomitych fotografów **Nicolas Grosppierre’a** i **Jana Smagi**, rozmowę z **Grzegorzem Piątkiem** - krytykiem architektury i kuratorem, dotyczącą poszukiwania nowych funkcji dla modernistycznych budynków Mościc, rozmowę z Wilhelmem Sasnałem i reprodukcje prac artysty, tekst **Sebastiana Cichockiego** opisujący cykl mościckich obrazów Sasnała, opracowanie i reprodukcje projektów Jana Głuszaka Dagaramy, wspomnienie o Głuszaku autorstwa **Zbigniewa Warpechowskiego** - przyjaciela z czasów studiów. Książkę kończy opowiadanie **Jacka Dukaja**.*

Gitary dźwięk

Mistrzowie gitary i ich uczniowie zaprezentowali się podczas wyjątkowego koncertu w Sali Lustrzanej. Koncert wieńczył warsztaty gitarowe, w których uczestniczyli uczniowie z terenu całej Polski.

Warsztaty prowadzili wybitni pedagodzy i artyści. Z wiedzy wykładowców Akademii Muzycznych w Warszawie, Wrocławiu, Krakowie, Poznaniu i Filadelfii skorzystali w tym roku młodzi gitarzyści m.in. Rzeszowa, Leżajska, Jasła, Sanoka, Skarżyska-Kamienna, Warszawy, Krakowa, Bierunia, Krapkowic.

Część z nich wspólnie z wykładowcami wystąpiła podczas współfinansowanego z budżetu Miasta Tarnowa kończącego warsztaty koncertu galowego „Mistrz i uczeń” w Sali Lustrzanej.

Charytatywne „Lato z Radiem”

WTarnowie gościło „Lato z Radiem”. Impreza oprócz rozrywkowego miała również cel charytatywny – zbiórkę pieniędzy dla powodzian przeprowadził tarnowski PCK. Dochód zostanie przeznaczony na rzecz poszkodowanych w wyniku ostatnich, ulewnych deszczów w regionie tarnowskim.

Podczas imprezy zebrano blisko dwa tysiące złotych, a łącznie z pieniędzmi pozyskanymi podczas Zdaerzeń uzyskano kwotę blisko pięciu tysięcy złotych.

Dla gości przygotowano konkursy z nagrodami, pokazy kulinarne, programy

rozrywkowe, występ Kabaretu Skeczów Męczących oraz koncerty. Gwiazdą wieczoru był Andrzej Krzywy i zespół DE MONO, poprzedził go występ PAPA D. Programy dla dzieci poprowadził Pan Japa.

Ponadto przez cały dzień trwania imprez, już od godziny 12.00, na antenie Jedyńki Polskiego Radia prowadzona była transmisja z Tarnowa na żywo.

Gośćmi programu byli m.in. **Dorota Skrzyniarz**, zastępca prezydenta Tarnowa oraz **Adam Bartosz**, dyrektor Muzeum Okręgowego.

Uczczono rocznicę powstania

1 sierpnia przypadła 66. rocznica wybuchu powstania warszawskiego. W Tarnowie obchody związane z tym wydarzeniem rozpoczęły się mszą świętą w tarnowskiej katedrze. Po niej nastąpił przemarsz pod Grób Nieznanego Żołnierza, gdzie złożone zostały kwiaty.

O 17.00, w rocznicę godziny „W” na terenie miasta zabrzmiały syreny.

Moda na Tarnów

Dokładne dane statystyczne dotyczące liczby turystów odwiedzających Tarnów i region w roku bieżącym dostępne będą dopiero za kilka miesięcy, ale na podstawie liczby osób korzystających z usług Tarnowskiego Centrum Informacji wynika, że w maju, czerwcu i lipcu obsłużono znacznie więcej turystów niż w tym samym okresie roku ubiegłego.

Szczególnie widoczny jest wzrost liczby turystów z zagranicy – do końca lipca było ich ponad dwukrotnie więcej niż w tym samym okresie roku ubiegłego. Większość osób wybiera Tarnów jako atrakcję jednodniową, bądź to jako przystanek w drodze, bądź jako miejsce „wypadu” np. z Krakowa. - *Niestety, ciągłym zagrożeniem dla wakacyjnej frekwencji jest kapryśna aura. Być może, gdyby nie ten fakt, dane dotyczące sezonu turystycznego byłyby jeszcze lepsze* – mówi **Marcin Pałach**, dyrektor TCI.

Zarówno turyści indywidualni, jak i grupy najczęściej zwiedzają przede

wszystkim zabytkowe centrum miasta, z katedrą, rynkiem, Muzeum Diecezjalnym i Muzeum Etnograficznym. Osobną kategorią są wycieczki podążające szlakiem żydowskim – głównie z Izraela i Niemiec oraz grupy węgierskie, które zwiedzają miejsca poświęcone Józefowi Bemowi.

Trwają prace nad włączeniem TCI w strukturę powstającego Małopolskiego Systemu Informacji Turystycznej. Obejmie on swoim zasięgiem całą Małopolskę, dając każdemu zwiedzającemu, w każdej części województwa dostęp do pełnej bazy danych atrakcji turystycznych. W lipcu zakończył się proces dostosowania pomieszczeń siedziby Centrum do wymogów MSIT. Niebawem ruszą prace nad stworzeniem kompleksowej elektronicznej bazy danych atrakcji turystycznych.

W pierwszym kwartale przyszłego roku TCI zostanie wyposażone w nowoczesny sprzęt i urządzenia do obsługi turystów, w tym dostosowane do obsługi turystów niepełnosprawnych. Ostatnim etapem będzie zamontowanie ogólnodostępnego infokiosku. Całość inwestycji jest współfinansowana ze środków Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.

Inwestujemy w turystykę

Ministerstwo Sportu i Turystyki opublikowało zestawienie turystycznych wydatków samorządów w 2009 roku.

Tarnów znalazł się na szóstym miejscu w zestawieniu wydatków na turystykę przez samorządy miast na prawach powiatu. Co warto podkreślić w pierwszej dziesiątce nie znalazło się żadne inne poza Tarnowem miasto z Małopolski.

Do samorządów miast, które wydały w ubiegłym roku najwięcej na turystykę należy zaliczyć Łomżę, Sopot, Gdańsk, Warszawę oraz Jelenią Górę. Tuż za Polskim Biegunem Ciepła uplasowały się Poznań, Gdynia i Toruń.

W 2009 roku samorząd Tarnowa przeznaczył na turystykę blisko 2,6 mln złotych. W tej kwocie mieszczą się wydatki związane z budową Aquaparku, dotacje dla organizacji pozarządowych, oznakowanie turystyczne, organizacja imprez typu „study” dla touroperatorów i dziennikarzy, udział w krajowych i zagranicznych imprezach targowych oraz funkcyj-

nowanie Tarnowskiego Centrum Informacji.

Łączne wydatki samorządów wojewódzkich, powiatowych, miast na prawach powiatu oraz gmin dla działu „Turystyka” w 2009 roku wyniosły 464,8 mln złotych, samorządy miast na prawach powiatu wydały na ten cel w sumie 74,8 mln złotych.

Tarnowski hejnał w Krakowie

Urząd Miasta Tarnowa oraz Muzeum Okręgowe byli organizatorami „Dnia Tarnowskiego” podczas Targów Sztuki Ludowej w Krakowie. Na program imprezy złożyły się koncerty oraz wystawy prac tarnowskich artystów i ekspozycje prezentujące historię miasta.

24 sierpnia na płycie Rynku w Krakowie zabrzmiał hejnał Tarnowa. Goście Targów Sztuki Ludowej mieli okazję zapoznać się z historią oraz ofertą kulturalną turystyczną miasta.

Na scenie wystąpili Leliwa Jazz Band, chór GOS.pl, zespół Totentantz i „Świerczkowiacy”. Zaprezentowano wystawy „Pierwsze wieki Tarnowa” oraz „Magiczny Tarnów”. Na stoisku Muzeum Okręgowego oferowano szereg ciekawych publikacji z zakresu historii oraz etnografii Tarnowa i Małopolski.

Atrakcją tarnowskiej prezentacji był również cygański Tabor Pamięci oraz stoisko mennicze, na którym sprzedawano świeżo wybite, polskie, litewskie, krzyżackie i węgierskie monety.

Timesharing, klub wakacyjny – czy warto?

Wakacje w luksusowym apartamencie na Wyspach Kanaryjskich albo Hiszpanii lub Portugalii przez kolejnych 10 lat aż 60% taniej? Wystarczy jeden podpis i ryczałtowa opłata. Przedstawiciele firm timesharingowych składają oferty „nie do odrzucenia”, jednak rzeczywistość nie zawsze wygląda różowo.

Czym jest timesharing?

Timesharing polega na nabyciu prawa do korzystania z budynku lub pomieszczenia mieszkalnego, w oznaczonym czasie, w każdym roku oraz zobowiązaniu się do zapłaty ryczałtowego wynagrodzenia.

W praktyce wygląda to np. tak: po zawarciu umowy konsument może spędzić wakacje w dwupokojowym apartamencie nr 100, w kurorcie o przyjaznej nazwie w Maspalomas (Gran Canaria), w każdym 20. tygodniu kalendarzowym przez 3, 13 czy nawet 30 lat. Mimo, że umowy timesharingowe są zachwalane przez organizatorów jako nowoczesna, tania i elastyczna forma spędzenia wakacji, mogą one kryć wiele pułapek. Timesharing jest z założenia umową długoterminową, w związku z tym wymaga bardzo dokładnego przemyślenia i kalkulacji nawet najdrobniejszych kosztów. Jest to konieczne, bowiem np. co zrobimy w przypadku, gdy po kilku latach budynek, w którym mamy apartament, zostanie zaniedbany, zburzony, lub trudno dostępny z powodu redukcji połączeń lotniczych?

Organizatorzy wprowadzają konsumentów w błąd zachęcając wielkimi wygranymi i nagrodami za udział w bezpłatnej prezentacji ich produktów. Zaproszenia na spotkania są rozdawane w hotelach, a nawet już na lotniskach. Konsumentom wabią kolorowymi zdjęciami i zalewani morzem socjotechnicznych sztuczek. Na koniec otrzymują do podpisania obszerną umowę, której często nie czytają. W Polsce częstym przypadkiem pozyskiwania kon-

sumentów są prezentacje przedstawicieli firm timesharingowych. Prezentacje takie organizowane są w ekskluzywnych hotelach, często przez obcokrajowców, a konsumentom są kuszeni obietnicą najtańszych na rynku i najbardziej komfortowych wakacji ich życia. Imprezy takie połączone są często z poczęstunkiem i konkursami.

W organizację timesharingu są zaangażowani różni przedsiębiorcy, także ci, którzy swoją działalność opierają na doświadczeniu, renomie i przepisach prawa. Tylko tacy przedsiębiorcy mogą oszczędzić nam niepotrzebnych stresów. Jeszcze inni to tzw. organizatorzy klubów wakacyjnych, o których niżej. Niestety, w wielu przypadkach mamy do czynienia z oszustami pobierającymi opłaty, które nigdy nie zostaną zwrócone.

W ostatnich latach umowy timesharingu zyskują coraz większą popularność. Są oczywiście plusem takiej umowy - konstrukcja timesharingu, jeżeli mamy do czynienia z rzetelnym przedsiębiorcą, pozwala niezależnie koszty wakacji od ewentualnych zmian cen zorganizowanych wyjazdów turystycznych. Ponadto daje pewność co do możliwości korzystania z konkretnego obiektu w danym czasie. Jeśli np. polubiliśmy Wyspy Kanaryjskie i zamierzamy spędzać tam urlop każdego roku, wówczas zawarcie umowy timesharingowej będzie dla nas korzystne, zapłacimy jednorazowo

nawet kilkadziesiąt procent mniej niż suma opłat za coroczne wyjazdy zorganizowane przez biuro podróży.

Konsumentowi przysługuje prawo do odstąpienia od umowy timesharingowej bez podania przyczyny w terminie 10 dni od doręczenia mu dokumentu umowy. Dokonuje się to przez złożenie przedsiębiorcy pisemnego oświadczenia woli o odstąpieniu. W razie skorzystania z prawa odstąpienia umowa uważana jest za niezawartą, a konsument nie ponosi odpowiedzialności wobec przedsiębiorcy.

Pod koniec lutego 2011 roku wejdą w życie przepisy tzw. nowej dyrektywy timesharingowej. Czas na odstąpienie od umowy wydłuży się z 10 do 14 dni, zaś przedsiębiorca będzie musiał dołączyć do niej gotowy formularz rezygnacji. Dyrektywa wprowadza także możliwość wymiany i odsprzedaży praw w ramach timeshare oraz skracania minimalny czas trwania umowy z 3 lat do roku. Ponadto, według nowych regulacji, dopuszczalna będzie jedynie płatność w ratach, a nie jak do tej pory – opłata ryczałtowa.

Kluby wakacyjne.

Kluby wakacyjne kuszą klientów niskimi cenami i obietnicami cudownych wakacji. Teoretycznie członkowie takich klubów mają zapewnione najlepsze warunki i zwrot kosztów w razie wycofania się z programu. Członkostwo w klubie uprawnia do pobytu w wyznaczonych dniach w apartamencie klubu wakacyjnego. Umowy takie nie określają zwykle konkretnego apartamentu, nie precyzują także jego lokalizacji. Przedstawiciele firm timesharingowych podkreślają takie swobodne rozwiązanie jako zaletę ze względu na jego elastyczność. Nikt jednak nie mówi o tym, że konsument nie jest chroniony przez prawa ustanowione w Dyrektywie 94/47/WE, w szczególności gdy umowa została zawarta na okres krótszy niż trzy lata.

*Krzysztof Podgórski
Miejski Rzecznik Konsumentów*

Praca Biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów

* 7000 porad udzielono w pierwszym półroczu roku bieżącego. Liczba udzielonych porad utrzymuje się na podobnym poziomie w porównaniu z pierwszym półroczem roku 2009.

* 70 000 porad udzielono od czasu powstania biura Miejskiego Rzecznika Konsumentów

* 45 000 porad udzielono w okresie ostatnich czterech lat.

* O 29% zwiększyła się liczba listów kierowanych do Biura w porównaniu do roku 2009.

* 2 mln złotych wyniosła wartość pozytywnie zrealizowanych spraw na rzecz konsumentów od początku istnienia Biura.

* 790 000 złotych wyniosła wartość pozytywnie zrealizowanych spraw na rzecz konsumentów w okresie ostatnich czterech lat.

* 400 000 złotych wyniosła wartość udzielonych porad w sprawach dotyczących upadłości konsumenciej.

Akcje i konkursy ekologiczne

Wraz z początkiem roku szkolnego rozpoczną się kolejne edycje akcji i konkursów ekologicznych organizowanych przez Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Tarnowa.

Jak co roku Urząd Miasta Tarnowa będzie organizatorem przeznaczanego dla szkół podstawowych oraz ponadpodstawowych konkursu na wykonanie gazetki szkolnej poruszającej problemy ochrony środowiska. Hasło tegorocznego konkursu brzmi: „Odnawialne źródła energii szansą na czyste środowisko”. - *Biorąc pod uwagę problemy związane z zanieczyszczeniem środowiska, działaniami człowieka powodującymi degradację środowiska, wyczerpywaniem się zasobów ropy naftowej, gazu ziemnego oraz węgla, pragniemy zwrócić uwagę młodzieży na kwestie kurczenia się zasobów naturalnych oraz możliwości jakie dają odnawialne źródła energii* - mówi **Marek Kaczanowski**, dyrektor Wydziału Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Tarnowa. - *Chcemy, aby zdobyta wiedza zmieniła złe przyzwyczajenia oraz była bodźcem do działań proekologicznych.*

Prace konkursowe powinny być wykonane w formie gazetki i umieszczone w widocznym miejscu lub wydane w formie drukowanej, co pozwoli na dotarcie do szerokiego grona uczniów, nauczycieli i rodziców. Konkurs zostanie ogłoszony w tar-

nowskich szkołach i rozstrzygnięty jeszcze w bieżącym roku kalendarzowym. Wielkimi krokami zbliża się również coroczna akcja „Sprzątania świata”. Główne działania przeprowadzone będą się w dniach 17–19 września na terenie całej Polski. „Sprzątanie Świata – Polska 2010” rozpoczyna prowadzoną pod patronatem Fundacji Nasza Ziemia wieloletnią kampanię edukacyjną związaną z mądrym gospodarowaniem zasobami naturalnymi, przeciwdziałaniem zmianom klimatycznym, działaniami pozwalającymi chronić środowisko przyrodnicze, a także selektywną zbiórką odpadów

i używaniem produktów z recyklingu. Hasło tegorocznej edycji kampanii to: „Chrońmy bioróżnorodność-segregujmy odpady”. Koordynacją akcji na terenie Tarnowa zajmuje się Referat Ochrony Środowiska Urzędu Miasta Tarnowa. Przygotowane będą plakaty, worki na odpady oraz rękawice dla grup chcących wziąć udział w sprzątaniu, organizatorzy zapewnią też odbiór zebranych odpadów i surowców wtórnych. Należy pamiętać o zgłoszeniu miejsca zgromadzenia zebranych odpadów, aby nie zostały „zapomniane” i powtórnie rozrzucone.

Biblioteka zaprasza

W Urzędzie Miasta Tarnowa nadal funkcjonować będzie „Biblioteka ekologiczna”, której organizatorem jest Wydział Gospodarki Komunalnej i Ochrony Środowiska UMT we współpracy z Woje-

wódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie.

Obecnie biblioteka liczy 819 pozycji książkowych oraz 276 pozycji multimedialnych, jak również czasopiśma związane z przyrodą i jej ochroną. Z biblioteki mogą korzystać zarówno uczniowie, studenci, nauczyciele jak i inni mieszkańcy, którzy poszukują specjalistycznej wiedzy dotyczącej ekologii. Oprócz książek w wypożyczalni znaleźć można filmy video, płyty CD oraz DVD o tematyce przyrodniczej i edukacyjnej pozwalające zagłębić się w środowisko żywe, poznać zakątki natury oraz przenieść się choć na chwilę w kosmos czy zbadać przeszłość naszej planety. Istnieje także możliwość obejrzenia filmu „Tarnów. Polski biegun

ciepła” poświęconego tarnowskiej przyrodzie. W bibliotece coś dla siebie znaleźć mogą również najmłodsi. Poprzez kolorowe, edukacyjne książeczki, bajki, filmy przedstawiające w humorystyczny i prosty sposób funkcjonowanie życia oraz świata, maluchy mogą odpowiedzieć sobie na nurtujące ich pytania oraz dowiedzieć się czegoś nowego.

Książki, czasopiśma, płyty i kasyety można przejrzeć oraz wypożyczyć w Referacie Ochrony Środowiska przy ul. Goldammera 3 III piętro, pokój 313 od poniedziałku do piątku w godzinach 7.30-15.30 z wykazem pozycji dostępnych w bibliotece ekologicznej można zapoznać się na stronie internetowej www.tarnow.pl, w dziale „ekologia”.

Konkurs na najpiękniejszy ogród i balkon

„Zielony Tarnów” blisko finału

Właśnie zakończyła pracę powołana przez Prezydenta Miasta Tarnowa komisja oceniająca obiekty zgłoszone do konkursu na najpiękniejszy ogród i najpiękniejszy balkon „Zielony Tarnów”. Jurorzy, wśród których byli projektant ogrodów, laureatka poprzednich edycji konkursu, artysta plastyk, przedstawiciel sponsora oraz pracownicy urzędu, dokonali przeglądu wszystkich zgłoszonych obiektów.

Pomimo niesprzyjającej tegorocznej aury, do konkursu zgłosiło się wielu uczestników, chociaż nieco mniej niż w latach ubiegłych. Od czerwca do sierpnia komisja konkursowa obejrzała 12 ogrodów przy domach jednorodzinnych, 12 ogrodów przy instytucjach, 7 ogrodów przy budynkach wielorodzinnych oraz 11 balkonów.

Podczas przeglądu komisja zwracała uwagę na estetykę, czystość, kompozycję roślinną, pracochłonność, zmiany w stosunku do lat ubiegłych. Wszystkie oceniane balkony i ogrody zostały sfotografowane. Dokonując przeglądu zgłoszonych obiektów zauważono, że uczestnicy konkursu urządzając swoje otoczenie wykazują się coraz większą pomysłowością, wiedzą ogrodniczą, a w swojej pracę wkładają dużo wysiłku i serca. Ogrody i balkony cechuje przemyślana kompozycja przestrzenna oraz różnorodność gatunkowa. Na podkreślenie zasługuje fakt, że wśród zdobywców pierwszych miejsc

Ubiegłoroczny laureat I nagrody Ryszard Fiedorako, w tym roku z uwagi na niezmiennie wysoki poziom swojego ogrodu, otrzymał wyróżnienie specjalne

„Otoczenie budynku” przy ulicy Piłsudskiego 29, zgłoszone przez Piotra Pietraszka, w swojej kategorii prezentowało się najlepiej

wszystkie osoby indywidualne startowały po raz pierwszy w konkursie, a ogród przy przedszkolu Nr 3, wśród dużej konkurencji, powrócił na najwyższe podium.

Na początek października zaplanowano uroczyste podsumowanie XI edycji konkursu, podczas którego właścicielom i opiekunom wyróżniających się ogrodów, zieleńców i balkonów wręczone zostaną nagrody ufundowane przez Urząd Miasta oraz sponsorów. Uczestnicy konkursu otrzymają okolicznościowe dyplomy i pamiątkowe sadzonki. Wszystkim uczestnikom należą się gratulacje i podziękowania za wkład pracy w upiększanie swojego otoczenia a przez to naszego Miasta.

W kategorii „Najpiękniejszy ogród” zwyciężyła mieszkanka Mościc Anna Kolarz

10 lat organizacji konkursów pozwala na pewne podsumowanie. Przez ten okres nastąpiła zmiana wizerunku naszego miasta, uwidaczniająca się m.in. zwiększeniem ilości zadbanych ogrodów i balkonów oraz upowszechnieniem upiększania nie tylko swoich posesji ale także wspólnym zagospodarowywaniem terenów przy budynkach wielorodzinnych. Jest to niewątpliwie zasługa organizowanego przez urząd miasta konkursu na najpiękniejszy ogród i balkon, który zachęca mieszkańców do większej dbałości o swoje otoczenie. Za przykładem uczestników konkursu idą również sąsiedzi, znajomi, rodzina.

Wyniki konkursu:

Kategoria posesja - ogród dla budynków jednorodzinnych:

Wyróżnienie specjalne – Ryszard Fiedorako, ul. Legionów 81

I nagroda – Anna Kolarz, ul. Wygodna 7

II nagroda – Maria Hildebrandt, ul. Św. Wojciecha 7

III nagroda – Lidia Mleczek, ul. Słowackiego 4/5

III nagroda – Elżbieta Czas, ul. Cybulskiego 3

Wyróżnienie – Grażyna i Franciszek Florek, ul. Św. Wojciecha 8

Kategoria balkon:

I nagroda – Lidia Mitoraj, ul. Mickiewicza 29/40

II nagroda – Irena i Stanisław Gadziałowie, ul. Tuwima 25

III nagroda – Paweł Rubacha, ul. Parkowa 3/9

Wyróżnienie – Barbara Chmielewska, ul. Lwowska 28/8

Kategoria posesja - ogród dla budynków wielorodzinnych:

I nagroda – ogród przy budynku ul. Piłsudskiego 29 (Piotr Pietraszek)

II nagroda – ogród przy bloku ul. M.Dąbrowskiej 22 (Stanisław Wołek i Zbigniew Kaczówka)

III nagroda – ogród przy bloku ul. Czerwonych Klonów 8 (Ignacy Mróz)

Wyróżnienie – ogród przy bloku ul. Rydza-Śmigłego 8A (Teresa Mleczek)

Kategoria posesja – ogród dla jednostek organizacyjnych:

I nagroda – Przedszkole Publiczne Nr 3, ul. Chopina 8

II nagroda – Gimnazjum Nr 6, ul. Krzyska 118

III nagroda – Zakład Karny w Tarnowie – Mościcach, ul. J. Śniadeckiego

Wyróżnienie – Przedszkole Publiczne Nr 31, ul. Promienna 31

Wyróżnienie – Przedszkole Publiczne Nr 32, ul. Długa 23a

Wyróżnienie – Przedszkole Publiczne Nr 29, ul. Wilsona 50

Wyróżnienie – Niepubliczne Niepłatne Gimnazjum, Niepubliczne Niepłatne Szkoła Podstawowa, ul. Błotna 2

Wyróżnienie – Zespół Szkół Niepublicznych Stowarzyszenia „Siódemka” w Tarnowie, ul. Poniatowskiego 5

Podobnie jak w roku ubiegłym, w kategorii „Najpiękniejszy balkon” zwyciężyła debutantka Lidia Mitoraj

Ogród Przedszkola Publicznego nr 3 wyróżniany i nagradzany w latach ubiegłych, tym razem okazał się bezkonkurencyjny

Rzut oka na Białą, czyli Tarnów bezpieczniejszy

Każdy mieszkaniec Tarnowa może obecnie sprawdzić aktualny stan wody na Białej. Na moście na ulicy Krakowskiej zamontowana została stacja monitoringu, będąca elementem lokalnego systemu ostrzegania.

Stacja współpracuje z pięcioma modułami usytuowanymi w Pleśnej, Tuchowie, Golance, Pławnej i Grybowie. Tarnowska stacja, stanowiąca element lokalnego systemu ostrzegania, umożliwia szybki dostęp do informacji, monitorowanie przebiegu fal wezbraniowych i powodziowych na Białej w Tarnowie i okolicy, a także ułatwi przewidywanie wezbrań

na dopływach – Wątku i Starym Wątku. Oprócz informacji o aktualnym stanie wody, można sprawdzić także jak kształtowała się wysokość lustra wody nawet kilkadziesiąt godzin temu, jaka jest prognoza na najbliższą godzinę oraz zobaczyć wykres przyrostów stanu wody szczególnie przydatny w momencie zagrożenia powodziowego. Dane takie są uzupełnieniem innych informacji meteorologicznych dotyczących np. wysokości opadów.

Przypomnijmy, że poziom ostrzegawczy na Białej wynosi 330 cm, a poziom, po przekroczeniu którego ogłasza się alarm powodziowy – 440 cm.

Tarnowskie pomniki przyrody (IV)

Aleja jaworowa przy ulicy Pszennej oraz słynny dąb w lasku Lipie

Aleja jaworowa przy ulicy Pszennej obejmuje 88 drzew, głównie klonów jaworów. Liczący 150 lat dąb szypułkowy na południowo-zachodnim skraju Uroczyska Lipie pomnikiem przyrody ustanowiony został w 1996 roku.

Aleja jaworowa

Jawor to nasz największy rodzimy klon i jeden z największych przedstawicieli klonów. Posiada duże dłoniasto klapowate liście. Na tle innych klonów wyróżnia się charakterystyczną korą - splekaną tafelkowato, z odpadającymi fragmentami w stylu platana. Łacińska nazwa klona jawora to *Acer pseudoplatanus*,

drzewach nowych nasadzeń. Pierwotnie aleję tworzyły cztery rzędy drzew, jednak kilkadziesiąt lat temu wycięto dwa zewnętrzne rzędy ze względu na nadmierne zagęszczenie. Aleję ustanowiono pomnikiem przyrody w 1987 roku. Cienista aleja prowadzi od mrocznego, podmokłego lasu „Soślina” do zespołu klasztorowego położonego na szczycie wzgórza. Aleję zasadzono na początku XX wieku wraz z parkiem w Tarnowie - Zbylitowskiej Górze. Ten przyklasztorny park rozciąga się na powierzchni 3,8 ha. Wschodnie skrzydło parku tworzy jednogatunkowe i jednowiekowe zadrzewienie kasztanowców posadzonych w regularnej siatce kwadratów, natomiast drzewostan południowej części parku jest zdecydowanie bardziej urozmaicony gatunkowo i wiekowo. Najstarsze, ponad stuletnie drzewa porastają zewnętrzne partie parku, a środek wypełniają znacznie młodsze nasadzenia. Z pierwszych nasadzeń z pewnością pochodzą przysadziste dęby od strony ulicy Krakowskiej, lipowa alejka biegnąca w kierunku Tarnowa oraz ukrywająca w swym wnętrzu sztuczną grotę kępa żywotników

II wojnie światowej. Posiada pokrój charakterystyczny dla drzew tworzących ścianę lasu: nisko osadzona, asymetryczna korona: zredukowana od strony lasu, a silnie rozbudowana w kierunku otwartej przestrzeni.

Dąb szypułkowy (*Quercus robur*) należy do bardzo okazałych i potężnie zbudowanych drzew. Bez wątpliwości dąb można uznać za „króla drzew”. Poza dużymi rozmiarami i atletyczną sylwetką cechuje się bardzo cennym drewnem, silnym systemem korzeniowym oraz długowiecznością. Dęby osiągają wiek 500 - 800, a nawet 1400 lat. Najstarszym drzewem liściastym w Polsce jest liczący 800 lat dąb szypułkowy „Bolesław” rosnący w miejscowości Ustronie Morskie, blisko Kołobrzegu.

Oprócz długiego życia dęby są również uważane za jedne z najszlachetniejszych drzew i zdecydowanie najliczniej reprezentowane wśród gatunków drzew na liście pomników przyrody. Dęby szypułkowe są często sadzone w parkach i przy domach, a także wzdłuż dróg i przy kościołach.

Las Lipie jest ulubionym miejscem rekreacyjnym Tarnowian z uwagi na malowniczy, sielski krajobraz oraz bliskość dużych osiedli mieszkaniowych. Wyłączona z ruchu samochodowego ulica Błonie wręcz zachęca do spaceru, przejażdżki rowerem czy na rolnkach. Tędy poprowadzono czerwony szlak rowerowy do Woli Rzędzińskiej oraz turystyczny szlak pieszy, okrążający Tarnów. Dla amatorów narciarstwa biegowego organizowany jest tutaj zimą „Bieg Tarnowian”. Uroczysko Lipie znane jest kolarzom górskim jako „park rowerowy”, a pod dębem wyznaczono miejsce na metę i podium odbywających się tutaj co rok wyścigów kolarskich o „Puchar Tarnowa MTB”.

czyli „falszywy platan”, natomiast platan klonolistny to *Platanus x acerifolia*, czyli „platan o liściach klona”, a więc „falszywy klon”. Jawor jest ważnym, naturalnym składnikiem lasów górskich w naszym kraju (bardzo popularna jest nazwa „jaworzyna” - szczyty, miejscowości, hale, polany, lasy), a ze względu na cenne drewno jest często sadzony przez człowieka, także w formie alei. Żyje zwykle do 250 - 350 lat. Ocenia się, że w Polsce najstarszy jawor ma 330 lat i rośnie na Opolszczyźnie, natomiast najgrubszy polski jawor ma 640 cm obwodu i znajduje się w Wielkopolsce. Oprócz jaworów aleja przy ulicy Pszennej obejmuje kilka klonów pospolitych, dębów o imponujących rozmiarach i jesionów. Aleja rozciąga się na długości 400 metrów. Jawory osiągają do 20 metrów wysokości, zaś ich obwody wynoszą od 100 do 300 cm. Wiele wiekowych drzew wymaga konserwacji, a luki powstałe po wypadłych

i innych egzotycznych drzew. Warto przejść się po parku z przewodnikiem do oznaczania drzew i spróbować rozpoznać gatunki sprowadzonych tu z różnych stron świata okazów, na przykład pochodzącą z Ameryki Północnej trójjigliczną wytwarzającą prawie półmetrowe strąki z nasionami i niesamowicie wyglądające ciernie wprost na pniu.

Dąb szypułkowy

Dąb szypułkowy o obwodzie 428 cm rosnący na południowo-zachodnim skraju uroczyska Lipie to pomnik przyrody ustanowiony w 1996 roku. Ten około 150-letni dąb pochodzi z pierwotnego drzewostanu lasu, który w większości został usunięty po

Węgierscy sportowcy w Tarnowie

Od 18 do 24 września Warszawa będzie gościć 1600 sportowców z niepełnosprawnością intelektualną w ramach Europejskich Letnich Igrzysk Olimpiad Specjalnych 2010. Tarnów jest oficjalnym partnerem Europejskich Letnich Igrzysk Olimpiad Specjalnych 2010 w ramach Programu Miast Goszczących.

We wrześniu Tarnów gościł będzie reprezentację węgierskich sportowców –

Olimpiady Specjalne Polska to organizacja pożytku publicznego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną. Misją Olimpiad Specjalnych jest zapewnienie całorocznego cyklu treningów i zawodów dla sportowców z tego typu niepełnosprawnością. Ruch Olimpiad Specjalnych zapoczątkowała **Eunice Kennedy Shriver**, siostra prezydenta Stanów Zjednoczonych, powołując w latach sześćdziesiątych w Stanach Zjednoczonych międzynarodową organizację sportową Special Olympics Inc.

uczestników Europejskich Letnich Igrzysk Olimpiad Specjalnych. W Programie Miast Goszczących ELIOS2010 weźmie udział 57 polskich miast. – *To pierwsza wizyta węgierskich sportowców olimpiad specjalnych w Tarnowie. Dlatego nasi goście w czasie dwóch dni pobytu będą nie tylko trenować na miejskich obiektach, ale również złożyć kwiaty*

*pod Mauzoleum Generała Józefa Bema, spotkają się z członkami Tarnowskiego Towarzystwa Przyjaciół Węgier i uczestnikami zajęć w Pałacu Młodzieży. Zaplanowaliśmy również imprezę integracyjną w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Zbylitowskiej Górze – mówi **Marek Baran**, dyrektor Wydziału Sportu, Turystyki i Rekreacji Urzędu Miasta Tarnowa. – Inną z atrakcji będzie m.in. uroczyste powitanie Biegu z Pochodnią Strzegących Prawa oraz imprezy integracyjne. Będzie to dla gości okazja do zapoznania się z polską kulturą, lokalnymi zwyczajami i mieszkańcami.*

Po pobycie w Tarnowie zawodnicy pojadą do Warszawy, by przystąpić do rywalizacji. Europejskie Letnie Igrzyska Olimpiad Specjalnych 2010 odbędą się od 18 do 24 września. Sportowcy rywalizować będą w dziewięciu dyscyplinach – bowlingu, lekkoatletyce, jeździe szybkiej na wrotkach, koszykówce, piłce nożnej kobiet, badmintonie, tenisie ziemny i stołowym oraz trójboju siłowym.

Ostatnie wakacyjne olimpiady

W sierpniu odbyły się dwie kolejne Wakacyjne Olimpiady Sportowe. Wzięło w nich udział łącznie blisko 550 dzieci wypoczywających w Tarnowie na półkoloniach organizowanych przez Urząd Miasta Tarnowa.

4 sierpnia w hali sportowej Tarnowskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji przy ulicy Krupniczej odbyła się trzecia Wakacyjna Olimpiada Sportowa. Wzięły w niej udział dzieci z półkolonii organizowanych w Szko-

le Podstawowej Nr 8 i Szkole Podstawowej Nr 14 w liczbie 260 uczestników.

Czwarta Wakacyjna Olimpiada Sportowa odbyła się 11 sierpnia. Uczestniczyło w niej około 280 dzieci – uczestników półkolonii organizowanych w Szkole Podstawowej Nr 9, Szkole Podstawowej Nr 11 i Szkole Podstawowej Nr 18.

Wakacyjne Olimpiady Sportowe są jednym z elementów koordynowanego przez Wydział Sportu, Turystyki i Rekreacji Urzędu Miasta programu „Lato w mieście bezpieczne wakacje Tarnów 2010”. Bezpośrednim ich realizatorem jest Międzyszkolny Klub Sportowy „Pałac Młodzieży” w Tarnowie.

W ramach każdej olimpiady zorganizowano gry i zabawy z elementami gier zespołowych – piłki siatkowej, nożnej, ręcznej i koszykówki, konkurencji lekkoatletycznych, wspinaczki, a także konkurs plastyczny o tematyce sportowej i konkurs piosenki o tematyce wakacyjnej.

Stypendia dla tarnowskich sportowców

Fundacja Dariusza Michalczewskiego „Równe Szanse” przyznała kolejne stypendia dla wyróżniających się sportowców. W gronie stypendystów znalazło się również trzech zawodników P.M Tiger-Tarnów.

Damian Kiwior, Jakub Kania oraz **Patryk Kurek** odebrali w Krakowie stypendia z rąk wybitnych polskich sportowców – **Dariusza Michalczewskiego, Roberta Korzeniowskiego, Czesława Langa** oraz **Iwony Guzowskiej**.

Kwota, jaką będą otrzymywać zawodnicy Tigera-Tarnów, to 500 złotych miesięcznie. Warunkiem otrzymania takiej pomocy były nie tylko wyniki sportowe, ale również dobre wyniki w nauce.

Lato z Radiem
8 sierpnia 2010